

Duurzame excellenten

Familie Bons met zeven A-koeien hofleverancier bij zwartbont

De inspecteurs waardeerden in het afgelopen boekjaar 112 zwartbonte koeien met de A-status, zes meer dan vorig jaar. Lord Lily leverde vijf jaar achter elkaar de meeste excellenten, maar moet die eer nu overlaten aan Canyon-Breeze Allen.

Zijn hooggepunte koeien ook duurzaam? Over deze vraag lopen de meningen sterk uiteen en is al veelvuldig gediscussieerd. De lijst met excel-

Links: Bons-Holsteins Dikkie 145 (v. Starleader) ingeschreven met 89 punten

Boven: tabel 1 – Meest voorkomende vaders en moedersvaders

Onder: tabel 2 – Vaarzen ingeschreven op zwartbontbasis met 89 punten algemeen voorkomen (* = type) (1 sept. 2006-31 aug. 2007)

naam	aantal
vader	
Allen	13
Lucky Leo	7
Rudolph	5
Roy	4
Sunny Boy	3
Proud	3
Addison	3
Lord Lily	3
Design	3
moedersvader	
Lord Lily	7
Design	6
Sunny Boy	5
Ideal	4
Cash	4

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	rob.	uier	ben.	av	eigenaar, woonplaats
Bons-Holsteins Ella 145	09-'04	Lyster	Zicostar	89	87	89	88	89	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Southland O-Man Dellia 95	09-'04	O Man	Forbidden	88	89*	89	88	89	Southland Holsteins, Teteringen
Watermolen Jayline 11	05-'04	Morty	Jocko	86	89*	89	88	89	G. M. J. de Groot, Tienhoven (ZH)
Twd Melanie 317	10-'04	Stormatic	Allen	89	89*	89	87	89	mts. Tjihuis-Peper, Hooghalen
Bons-Holsteins Dikkie 145	03-'04	Starleader	Juror	89	89*	89	86	89	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Oelhorst A.K. Rita	09-'04	Lancelot	Jesther	88	89*	89	86	89	mts. Luttikhedde-Ten Zeldam, Ambt Delden

lente koeien ingeschreven in het boekjaar 2006-2007 laat spraakmakende cijfers zien. Een flink aantal excellente koeien heeft inmiddels een respectabele leeftijd bereikt. Koploper Geertje 289 is dertien jaar oud en passeerde onlangs de grens van 10.000 kg vet en eiwit. Eigenaar Teus van Dijk uit Giessenburg liet de Slingemandochter opnieuw inschrijven om in aanmerking te komen voor het predicaat sterkoe 2. Ze prolongeerde de 94 punten. Veeteelt wijdde in het juli-nummer nog een uitgebreide reportage aan Geertje 289. De nummer twee in de lijst is Idealdochter Truus 3465 van Marcel Brugman uit Loenen. Ze behield de 93 punten bij het toekennen van het predicaat sterkoe 1. De elfjarige Truus 3465 heeft inmiddels 100.000 kg melk gegeven. 'Ze is nog altijd klokgaaf', vertelt Marcel Brugman over zijn favoriet. 'Het is echt een aparte koe. Ze heeft nog nooit wat aan de klauwen gehad en staat over alle lijsten ongeveer 110 lactatiewaarde. Helemaal is ze voor echt grote keuringen met een hoogtemaat van 1,50 meter een handbreed te klein. Op de fokdag in Apeldoorn is ze wel een keer of vier kampioen geweest.'

Zestien jaar

Ook in de lijst met excellenten is er altijd nog weer die baas boven baas. Sunny Boydochter Ger 30 van Wilko en Hermien Kemp uit Kortenhoeve is met bijna zestien jaar de oudste A-koe in de lijst. 'Ze heeft alles behaald wat ze in haar leven kan behalen', vertellen haar eigenaren. Ger 30

Tabel 3 – Koeien ingeschreven op zwartbontbasis met minimaal 90 punten algemeen voorkomen (* = type) (1 sept. 2006-31 aug. 2007)

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	rob.	uier	ben.	av	eigenaar, woonplaats
Geertje 289	01-'94	Slingeman 63	Knight	94	95	94	94	94	T. van Dijk, Giessenburg
Truus 3465	04-'96	Ideal	F16	95	92*	91	94	93	M. B. G. Brugman, Loenen (Gld.)
Bons-Holsteins Koba 124	07-'97	Stardust	Valor	88	95	94	91	92	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Vreehof 24	04-'00	Starleader	Koeman	89	91*	93	91	92	fa. G. M. de Jong, Hoogblokland
Fokje 219	02-'95	Prelude	Marlin	90	94*	93	90	92	mts. Mulder-Ketelaar, Winsum (Gr.)
Blesje 129	10-'02	Boss Iron	Rudolph	89	94	92	93	92	A. B. Vink, Ottoland
Lucky Jonkvrouw	05-'99	Lucky Leo	Blackstar	91	94*	92	88	92	U. J. de Jong, Gaastmeer
Lena 3	11-'95	Bookie	Royalty	91	93	91	91	92	J. en H. de Vries-Groen, Boijl
Margje 141	11-'02	Bookie	Marker	92	92	90	92	92	mts. Hoogeveen-v.d. Berg, Vledderveen (Dr.)
Kroontje 253	09-'01	Roy	Stardust	89	92*	94	90	91	A. B. Vink, Ottoland
Minke 76	10-'02	Storm	Lee	90	90*	93	90	91	G. J. A. Ubachs, Epen
Bons-Holsteins Dikkie 126	08-'99	Fandango	Lemoore Tesk	88	93*	93	90	91	mts. Bons-Plooi, Ottoland
De Weiteman Dina 57	10-'96	Starleader	Duregal	92	92	93	89	91	J. E. Dekker, Vriezenveen
Koosje 357	11-'97	Pinehurst Starz	Cobalt	90	92	92	90	91	R. en F. R. Jonkers-Meijer, Dwingeloo
Wilhelmina 369	05-'02	Allen	Lucky Leo	94	94*	92	88	91	T. van Dijk, Giessenburg
Leechhiem Lieuwkje 198	10-'02	Patron	Aero Wade	92	92	92	88	91	L. W. Hoekstra, Oldeboorn
Minke 64	09-'98	Lee	Dominator	92	91*	91	91	91	G. J. A. Ubachs, Epen
Toos 43	12-'02	Roy	Design	90	91	91	91	91	mts. Hoogeveen-v.d. Berg, Vledderveen (Dr.)
Margriet 241	12-'99	Lord Lily	Design	89	93*	91	91	91	W. de Bruin, Giessenburg
Hol-Stiens Eileen	01-'03	Throne	Fatal	88	92*	91	91	91	Hol-Stiens, Stiens
Corrie 407	11-'01	Lord Lily	Jolt	93	93*	91	90	91	P. N. en J. J. Laan, Opmeer
Hoge Kavik Altona 7	05-'01	Slogan	Lee	94	91	91	89	91	Kemna-Grote Beverborg, Enschede
Mhene Ria 84	01-'01	Arpagone	Celsius	91	93	91	89	91	J. Grolleman, Hall
Ger 30	12-'91	Sunny Boy	Valiant King	91	93*	91	89	91	mts. Kemp-Van Schaik, Kortenhoeve
Bons-Holsteins Aaltje 53	07-'02	Bonatus	Marker	91	93*	90	92	91	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Bons-Holsteins Ella 99	06-'97	Indexpower	Tiede 21	89	92*	90	92	91	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Willy 59	11-'98	Aeroline	Laurel	93	92	90	90	91	J. en H. de Vries-Groen, Boijl
Hol-Stiens Symphony	08-'02	Allen	Juror	92	93*	90	90	91	Hol-Stiens, Stiens
Kroontje 242	10-'99	James	Fatal	92	92*	89	91	91	A. B. Vink, Ottoland
Kossinkhoeve Lotti 11	10-'96	Dominator	Sammy	94	92*	88	93	91	mts. Te Selle-Te Strake, Winterswijk Huppel
Nellie 98	01-'98	Cash	Leadman 3	93	94*	87	93	91	mts. Groen-Prins, Kampen
Linda 33	03-'00	Handmade	Lord Lily	86	87*	94	89	90	fa. G. M. de Jong, Hoogblokland
Betsie 223	12-'01	Stadel	Apollo	88	89*	93	87	90	mts. Van Ittersum-Plette, Mastenbroek
Coba 246	11-'98	Storm	Renaissance	86	87*	92	92	90	F. M. J. Rovers, Deurne
Martha 83	09-'02	Jurino	Starleader	85	90*	92	91	90	C. J. van der Wekken, Maasdam
Bontje 393	02-'03	Allen	Leadership	90	86*	92	88	90	mts. Haandrikman-Van Lent, Beilen
Rosel	12-'02	Ramos	Sioux	87	91*	92	87	90	Schep Holsteins Holland, Bergambacht
Bons-Holsteins Koba 152	08-'01	Integrity	Stardust	92	93*	92	85	90	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Tineke 102	05-'00	Dome's Danza	Lava	89	87*	91	91	90	G. C. Schoonhoven, Abcoude
Bonnie 407	08-'02	Allen	Alex 166	87	88*	91	91	90	G. T. van Eijk, Reeuwijk
Martha 40	06-'97	Fatal	Sunny Boy	91	88*	91	90	90	G. J. A. Ubachs, Epen
Southland Dellia 42	12-'02	Adam	Lucky Leo	88	90*	91	90	90	Southland Holsteins, Teteringen
Juliana 74	08-'99	H-S Dennis	Sunny Boy	87	93*	91	90	90	T. van Dijk, Giessenburg
Kroms Marie 215	01-'99	Lucky Leo	Jimtown	87	92*	91	90	90	fa. W. Kromhout en zn., Voorhout
Leentje 19	04-'93	Blackstar	F16	90	90	91	89	90	J. en H. de Vries-Groen, Boijl
New Moore Maria 166	12-'01	Arjan 237	Keynote	89	90*	91	89	90	mts. Withaar-Broekman-Prent, Nijeveen
Rivierhoeve Impala 12	01-'03	Approval	Design	89	88	91	89	90	Rivierhoeve Oskam vof, Oldeberkoop
Leechhiem Lamkje 100	05-'03	Roy	Marconi	88	90	91	89	90	L. W. Hoekstra, Oldeboorn
Harmonika 13	11-'02	Stardel	Lord Lily	90	89*	91	88	90	mts. Vijverberg-Luchten, Strijen
Mia 167	04-'02	Roy	Duregal	88	92*	91	88	90	A. J. van de Mortel, Deurne
Dora 196	05-'98	Raider	Counselor	90	92	91	87	90	A. B. Vink, Ottoland
Falkena Foekje 158	03-'02	Bongo	Celsius	90	92*	91	87	90	H. J. Vernooy, Oosterwolde (Fr.)
De Weiteman Dina 80	01-'02	Allen	Storm	90	91	91	87	90	J. E. Dekker, Vriezenveen
Haarhoeve Sientje 93	11-'99	Rudolph	Ideal	88	89*	90	93	90	mts. Verhoef, Wieringerwerf
Dini 29	02-'02	Allen	Cash	88	90	90	91	90	D. Zandstra, De Tike
De Wieke Pukkie 118	06-'98	Rudolph	Benefit	91	87	90	90	90	mts. Koster-Drost, Koekange

Vervolg tabel 2 – Koeien ingeschreven op zwartbontbasis met minimaal 90 punten algemeen voorkomen (* = type) (1 sept. 2006-31 aug. 2007)

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	rob.	uier	ben.	av	eigenaar, woonplaats
Skalsumer Dranja	08-'02	Steven	Lord Lily	91	89*	90	90	90	H. Agema, Kollumerpomp
Sun 1058	10-'97	Lucky Leo	Sunny Boy	90	90*	90	90	90	W. en M. C. de Jong-Bosch, Gorredijk
Boukje 921	02-'02	Fast Broeks	V. Mega	90	88*	90	90	90	mts. Enting, Zuidveld
Maaike 179	08-'99	Cash	Jabot	89	91	90	90	90	mts. Sturkenboom-Huiden, Schalkwijk
Bons-Holsteins Aaltje 54	08-'02	Terrason	F16	89	89*	90	90	90	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Gerda 230	12-'00	Homerun	Tops	88	90*	90	90	90	J. A. E. Vaessen, Bocholtz
Reidlander Alie 79	02-'94	Stardom	Jethro	86	90*	90	90	90	J. M. J. Stolwijk, Bedum
Twinkelstar Karin 45	05-'02	Allen	Rudolph	92	89*	90	89	90	mts. Te Winkel-Woestenenk, Ruurlo
HH Design Douwt	09-'02	Design	Philip	90	91	90	89	90	mts. De Haan-De Vries, Hemrik
Betsie 126	09-'00	Rudolph	Ferlanneur	89	93*	90	89	90	M. Zandstra, Ruinerwold
Heuvel Geertje 265	06-'02	Cello	Lava	89	92*	90	89	90	mts. Van 't Oever-Slendeboek, Kamperveen
Aaltje 123	02-'01	Addison	DD Lancelot	88	93*	90	89	90	M. V. Verdoold, Ouderkerk aan de IJssel
Hiltje 357	12-'01	New Jersey	Lesperance	92	90*	90	88	90	R. J. Altenburg, Koufurderrige
Rivervalley Allen Loretta	01-'02	Allen	Design	91	91*	90	88	90	mts. Strik-Peeters Weem, Brakel
Vledders Trijntje 2	03-'02	Allen	Archibald	91	91*	90	88	90	A. G. Worst, Vledder
De Rith Tetje 119	08-'01	Sierra	Sunny Boy	90	92*	90	88	90	mts. Peeters-Nooren, Breda
Topcross Grietje 287	06-'01	Mr Marbuck	Lord Lily	90	92*	90	88	90	mts. Jacobi, Garijp
Akke 74	07-'01	Dante	Valor	90	91*	90	88	90	G. C. Visser, Oosterzee
Leeuwarder 431	01-'94	Sunny Boy	Aerostar	89	92*	90	88	90	mts. Sluis-Vesting, Hem
Willem's Hoeve Rita 253	12-'99	Lucky Leo	Lord Lily	93	91	90	87	90	fa. D. de Jong en zn., Buren (Gld.)
Metje 52	02-'02	Proud	Juror	92	92*	90	87	90	vof Van Holland, Delwijnen
Haarhoeve Ariaantje 19	10-'01	Rudolph	Kluivert	88	90	89	92	90	mts. Verhoef, Wieringerwerf
Neeltje 485	09-'01	Cello	Cash	91	86*	89	91	90	E. Smit, Noord Sleen
Raamh Maize 3	11-'00	Addison	Cash	90	90*	89	91	90	mts. Vermeer, Haaren
Batenburg Waldi 941	03-'99	Clann	Jabot	88	92*	89	91	90	mts. Aalberts-De Lange, Giethoorn
Wilhelmina 296	01-'97	Lucky Leo	Ideal	88	90*	89	91	90	T. van Dijk, Giessenburg
Treintje 294	12-'94	Sunny Boy	Ideal	93	91*	89	90	90	vof Sloot, Herwen
Leechhiem Fokje 664	09-'02	Journalist	Laurel	91	92*	89	90	90	L. W. Hoekstra, Oldeboorn
New Moore Roxanda	02-'02	Trademark	Design	90	89*	89	90	90	mts. Withaar-Broekman-Prent, Nijveveen
Hol-Stiens Doreen	05-'02	Laiibert	Ronald	93	91*	89	89	90	Hol-Stiens, Stiens
Martha 50	08-'01	Jesther	Fatal	90	92*	89	89	90	G. J. A. Ubachs, Epen
Barnkamper Marilyn 86	05-'02	Hershel	Ronald	92	93	89	88	90	L., C. en A. de Jong-van Ooijen, Beusichem
Brienshof Sophie 266	09-'02	Marker	Manfred	92	92*	89	88	90	mts. Merkens-Hamoen, Cothen
Jantje 71	11-'01	Design	Lord Lily	91	92*	89	88	90	J. Swank, Nieuw-Beijerland
Twinkelstar Annie 39	02-'01	Mtoto	Cash	92	93*	89	87	90	mts. Te Winkel-Woestenenk, Ruurlo
Steegink Schaper 1004	08-'02	Lemmer	Ugela Bell	92	89*	88	92	90	mts. Van de Berg-Schoorlemmer, Olburgen
Bea 63	07-'99	Jolt	Ideal	91	91*	88	92	90	mts. Hoftijzer-v.d. Kooi, Zwartewaal
Willy 73	07-'02	Rudolph	Bonatus	92	91	88	91	90	J. en H. de Vries-Groen, Boijl
Vledders Janneke 7	12-'01	Allen	Archibald	92	91*	88	91	90	A. G. Worst, Vledder
Bons-Holsteins Ella 129	05-'02	Bonatus	Aero Wade	90	89	88	91	90	mts. Bons-Plooi, Ottoland
Hennie 287	03-'02	Donato	Arjan 95	89	93	88	91	90	J. en H. de Vries-Groen, Boijl
Leentje 139	09-'02	Allen	Storm	92	93*	88	90	90	mts. Schröder, Geesteren (Ov.)
Skalsumer Pietje 667	09-'02	Spock	Addison	91	93*	88	90	90	H. Agema, Kollumerpomp
Great Earth Betsie 48	11-'99	Proud	–	91	91*	88	90	90	J. J. H. Heeren, Eersel
Cora 557	01-'00	Apollo	Lava	93	91*	88	89	90	mts. Van de Scheer-Dokter, Zalk
Hol-Stiens Ballet	12-'02	Boss Iron	Basar	93	93*	88	88	90	Hol-Stiens, Stiens
Möhoeve Sonni 181	12-'01	Allen	Jaquar	92	92*	88	88	90	L., H. en L. Blikman, Ruurlo
Giessen Opoe 29	08-'00	Lucky Leo	Blackstar 71	90	93*	88	88	90	T. van Vliet, Nieuwlande
Vredenhemer Jo 427	11-'98	Lucky Leo	Celsius	93	91*	87	93	90	mts. Sietsma-Venema, Hantumeruitburen
Liesje 151	11-'00	Addison	Murray	88	91*	87	92	90	mts. Sturkenboom-Huiden, Schalkwijk
Hiske 268	06-'00	Lord Lily	Laurel	91	93	87	91	90	B. D. Schipper, Vriezenveen
Wolfvers Anke 15	01-'99	Ronald	Sunny Boy	93	91	87	90	90	mts. Veurink-Dogger, Stegeren
Marie 299	01-'03	Allen	Design	92	91*	87	90	90	mts. Haandrikman-Van Lent, Beilen
Brienshof Sophie 265	09-'02	Proud	Lord Lily	90	93	87	90	90	mts. Merkens-Hamoen, Cothen
Koolstein Fransje 72	12-'96	Design	Marathon	93	94	87	89	90	mts. Kool-Verboom, Appingedam
Geertje 297	02-'92	Stardom	Commodore	95	94	86	91	90	mts. Hammink, Almelo

is de grens van 10.000 kg vet en eiwit gepasseerd, produceerde inmiddels ruim 155.000 kg melk en ze behield op vijftienjarige leeftijd de 91 punten bij het toekennen van het predicaat sterkoe 3. 'Wat betreft exterieur heeft ze superbste benen, een fraai type en een enorme inhoud. Ze geeft iedere dag nog veertig liter melk en zolang ze gezond is, mag ze uiteraard blijven lopen.'

De inspecteurs deelden in het afgelopen jaar 112 keer de status excellent uit, zes keer meer dan vorig jaar. Ook werden er zes vaarzen met de maximale score van 89 punten ingeschreven, één minder dan vorig jaar. Hofleveranciers in de statistieken zijn Dikkie, Nico en Lianne Bons uit Ottoland met zeven Akoeien en twee vaarzen met 89 punten, waaronder koploper Ella 145. Het aantal nog levende excellenten in stal Bons komt hiermee op zestien. Wat is het geheim hierachter? 'Je moet weten hoe je ideale koe eruitziet, daar naartoe werken en daaraan vasthouden', vertelt Nico Bons. 'Wij streven al tien jaar naar een showkoe die op nationaal en internationaal meedoet voor de prijzen. Ik denk dat dit nu zijn vruchten af gaat werpen.' Over het antwoord op de vraag welke koe de favoriet is, hoeft Bons niet lang na te denken. 'Dat is Ella 145, de Lystervaars die onlangs kampioene werd op de fokveedag in Hoornaar. Ze heeft ribdiepte, een harde bovenbouw, een ideale kruisligging, een super uier en beste benen. We gaan proberen haar naar een Europese show te krijgen.'

Moeders en dochters

Minke 76 van familie Ubachs uit Epen heeft deze ervaring al. Ze vertegenwoordigde Nederland vorig jaar op het Europees kampioenschap in Oldenburg. De Roydochter is

Geertje 289 (v. Slingeman 63) in het afgelopen boekjaar Nederlands fraaiste koe

samen met haar Leemoeder terug te vinden in de lijst met excellenten en beide kregen 91 punten. Ubachs heeft met Martha 40 en Martha 50 nog twee koeien in de lijst en ook hierbij gaat het om moeder en dochter, beide voorzien van 90 punten. Fataalochter Martha 40 is binnen het vierde de favoriet van Ger Ubachs. 'Het is een eigenwijze koe die

voor niks en niemand aan de kant gaat. In productie is ze bijna niet te kloppen. Ze is melktypisch, heeft een allerbeste uier en super benen.' Canyon-Breeze Allen is er met dertien excellent ingeschreven dochters in geslaagd om Lord Lily uit het zadel te stoten als hofleverancier. Na vijf jaar de lijst te hebben aangevoerd, moet Lord Lily

nu genoeg nemen met nog drie nieuwe excellente koeien. Zijn rol is echter nog lang niet uitgespeeld want de Blackstarzoon voert nog altijd de lijst met meest invloedrijke moedersvaders aan.

Florus Pellikaan

Op zijn 32e verjaardag promoveerde **Joan Reijs** aan de Wageningen Universiteit op zijn proefschrift waarin hij de effecten beschrijft van het terugdringen van stikstofverliezen in de melkveehouderij door het aanpassen van rantsoenen.

Het uitgangspunt van Reijs, zelf melkveehouder in maatschapverband, is het voeren van een eiwitarm en vezelrijk rantsoen door de stikstofgift te verlagen en het

Joan Reijs

André Bannink

maaitijdstip uit te stellen. Dit resulteert in een mesttype met een hogere koolstof-stikstofverhouding (C-N-ratio) dat minder vatbaar is voor stikstofverliezen. Reijs voerde een belangrijk deel van zijn onderzoek uit in de Friese Wouden bij deelnemers aan het Vel&Vanla-mineralenproject.

André Bannink verdedigt op 26 november zijn proefschrift waarin hij de vele processen beschrijft die in de pens van de koe plaatsvinden. Het onderzoek van Bannink (45) startte al in 1994 en een deel van zijn tijd werkte hij vanuit het bekende Graslantonderzoeksinstituut in het Britse Devon. Op grond van zijn beschrijvingen over de omzettingen in de pens is er een voermodel ontwikkeld. Via dit pensmodel is nu beter in beeld welke voermaatregelen kunnen leiden tot een vermindering van pensverzuring en hoe de uitstoot van methaan, ammoniak en nitraat uit urine en mest beperkt kan worden.